

La teulada

(ALDC, II, 438. La teulada)

Els der. del llat. TE(G)ULA ‘teula’ (de TEGERE ‘cobrir, protegir’) s’estenen per tota l’àrea lingüística:

1) *Teulada*, amb les var. *taulada*, per assimilació a la *a* tònica, freqüent en cat. ant.; *toulada* 76, per assimilació de la *a* a la velar; *teulà*, en val., per pèrdua de la *d*; *enteulà* 164, a través del verb *enteular* ‘posar teules’, i l’ús plural, *teulades* 79 (var. *esteulades* 75), amb aglutinació de l'article.

2) *Teulat*, ja en llat. TEGULATUS.

3) *Tellat*, der. de *tella*, procedent de la var. llat. TEG'LA i l'estadi següent **teila* (com *rellà* < REG(U)LA). *Llosat* procedeix de *llosa* < preromà *LAUSA ‘pedra plana, llicorella’, per l’ús d’aquesta pedra com a coberta de la casa; semblant formació trobem en *llinat* (var. *llinyat* 90; *llinau* 87, 94, de factura aragonesa), der. de *llena* ‘llosa’ (var. *llenat* 93, 99; *llenau* 100), d’origen preromà (< *LENA,

cf. arag. *liena*, gascó *lio*), amb assimilació [e] > [i] a la consonant palatal. *Terrat* es desprèn del participi de *terrar* ‘cobrir de terra’, amb pèrdua del sentit originari (veg. *terrat de teules* 2, o *de teula* 189); el mateix sema en *terrassa* 108, de *terra* sufixat amb *-assa* (< llat. *-ACEA*). Observada de dintre, la teulada s’ha comparat a un perol o cassoleta (< ár. *TAGIN, pres del gr.) per l’espai còncav que queda entre les bigues del sostre, i d’aquí, *teginat* 152, o també a una panereta (< ár. ṬABAQ ‘safata’) i d’aquí *entabacat* 155. *Tet* 7 és occitanisme, tot i que el der. de TECTUM tenia resultats en cat. ant. *Cobert* 10 (*coberta* 86, 114) és participi substantivat de *cobrir* ‘posar la cobertura a un edifici’ (< llat. COOPERTUM, compost de OPERTUM ‘tancat, cobert’). Són normatius *teulada*, *teulat* i *llosat*.

